

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 15/2023 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió presencial i virtual de data 26 de setembre de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 15/2023

ASSUMPTE: Queixa online rebuda el 4 de juliol de 2023, presentada per la senyora M. A. a propòsit de la peça "Llibertat per a l'alcaldeessa de Sitges detinguda en una operació anticorrupció", signada pels periodistes J.G. Albalat i Guillem Sánchez i publicada el 21 de juny al lloc web d'El Periódico de Catalunya (<https://www.elperiodico.com/ca/politica/20230621/policia-registra-dependencias-ayuntamiento-sitges-88961868>).

El Periódico reproduceix aquest contingut el 22 de juny de 2023, a la pàgina 6 de la seva edició en paper.

Correu electrònic rebut el 13 de juliol i presentat per la mateixa senyora M. A., en què aclareix detalls sobre un aspecte esmentat a la queixa del 4 de juliol.

ANTECEDENTS

L'autora de la queixa explica que, el 21 de juny de 2023, va ser detinguda al costat d'altres persones, en el seu càrrec de funcionària com a tècnica de platges, en el marc del qual es va anomenar com una operació "contra la corrupció" a l'Ajuntament de Sitges.

Com a resultat d'aquesta operació, la demandant explica que es van captar imatges seues i dels seus companys emmanillats entrant a un furgó policial, i que aquestes es van difondre de manera reiterada per tots els mitjans, tot i que unes hores més tard van ser tots posats en llibertat sense practicar més diligències.

Pel que fa a la cobertura realitzada per El Periódico de Catalunya sobre aquests fets, l'autora de la queixa considera que aquest diari vulnera els criteris 9 i 10, que fan referència als aspectes següents:

Criteri 9. Respectar el dret a la privacitat. Les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat (...). Cal evitar intromissions innecessàries (...) sobre les seues sentiments i circumstàncies. Danyar de forma injustificada la dignitat dels individus de paraula (...), contravé l'ètica periodística.

Criteri 10. Salvaguardar la presumpció d'innocència. Tota persona acusada o imputada d'un delictes té dret a la presumpció d'innocència en les

informacions i opinions relatives a indagacions, causes o procediments penals. El respecte i la protecció d'aquest dret són vigents des de l'inici de les actuacions policials fins que es provi la culpabilitat en un procés que gaudeixi de les garanties necessàries. Els periodistes evitaran els prejudicis, així com sotmetre els implicats a judicis paral·lels.

Per a l'autora de la queixa aquests dos criteris es vulneren a causa de les qüestions següents:

- La informació publicada per El Periódico incorpora el seu nom i cognom, a més de la seva posició laboral com a tècnica de platges. Considera que, atès que és una persona anònima sotmesa a una investigació, la publicació del seu nom complet no és rellevant ni aporta contingut informatiu.
- En canvi, l'autora considera que la difusió d'aquestes dades personals relacionades amb un cas de corrupció, "pel qual no havia estat ni tan sols encausada ni del que s'ha pogut defensar" com ella indica a la queixa, sí que causa un dany irreparable a la seva reputació.

La demandant explica que quan la policia difon imatges d'operacions contra persones traficants en delit flagrant, on sempre pixel·la les imatges dels detinguts i no es proporcionen els noms dels mateixos. I afegeix que, no obstant, "quan es fa una operació on es detenen treballadors públics, aquests som passejats sense prevenció davant dels focus (...)." Aquestes imatges, afirma, "afectin el nostre honor, integritat moral i presumpció d'innocència, es difonen sense filtre i quedin per sempre".

- Si bé els autors de l'article, J.G. Albalat i Guillem Sánchez, atribueixen que els noms havien estat facilitats per la periodista Anna Punsí, a la queixa s'afirma que Anna Punsí en cap moment dóna els noms de les persones sense rellevància pública detingudes a l'operatiu.

Això contradiu la informació donada per El Periódico, ja que a l'article publicat es pot llegir la frase següent: "Entre els detinguts, a més de C., hi ha el regidor d'ERC, J.M., el secretari municipal, O.B., i els tècnics de Platges, M.A., i el cap de Serveis Urbans, J.S., tal com ha avançat la periodista Anna Punsí."

- Al text de la queixa, l'autora afirma que, si bé un familiar seu va sol·licitar al diari el mateix dia la retirada dels noms, el rotatiu es va negar, ja que considerava que la publicació d'aquesta informació no vulnerava el codi deontològic.

Per acabar, en un apartat d'Observacions, la demandant mostra la necessitat que el Consell fes alguna reflexió sobre les imatges captades de la nostra detenció. Per això pren com a referència la postura mostrada per l'Observatori dels Drets de les Persones de l'ICAB, l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, que va emitir el mateix dia una condemna per la coneguda “pena del telenotícies” i el seu rebuig més absolut a la vulneració del dret fonamental a la presumpció d'innocència a la peça titulada “Posicionament de l'ODP ICAB en relació amb la detenció d'avui de l'alcalde de Sitges”

<https://icab.cat/ca/actualitat/noticies/noticia/Posicionament-de-IOBP-ICAB-en-relacio-amb-la-detencio-davui-de-lalcalde-de-Sitges>

Pel que fa a aquesta mateixa queixa, el 13 de juliol el Consell rep un correu electrònic signat per la mateixa autora. En aquest missatge dona més detalls sobre la sol·licitud feta per part del familiar al director del diari perquè es retiessin els noms. L'autora explica que el director d'El Periódico, Albert Sáez, va negar que la publicació dels noms vulnerés el codi deontològic i que era una pràctica habitual de la seva publicació. En aquest punt, explica l'autora, el director del diari va prendre com a referència una altra notícia publicada prèviament, el febrer del 2022, sobre les detencions pel Consell Esportiu de l'Hospitalet a l'Ajuntament de Cornellà

<https://www.elperiodico.com/ca/politica/20220214/policia-registre-ajuntament-cornella-13234729>.

A continuació, tal com explica l'autora de la queixa:

“(Sáez) el va reptar a que si hagués actuat diferent en el cas de les detencions pel Consell Esportiu de l'Hospitalet a l'Ajuntament de Cornellà el febrer de 2022, ell es comprometia a treure els noms de la publicació. Però que si no, dependria de la “cortesia” dels seus periodistes, que finalment no els van treure. El meu familiar va confiar en la paraula d'Albert Sáez, però dos dies més tard va decidir cercar la notícia en qüestió, i va comprovar que els noms dels detinguts sense rellevància pública a Cornellà no havien estat citats, ni tan sols el seu càrrec a la institució, a diferència del que van fer en l'article de Sitges.”

Consulta a Anna Punsí:

El 10 de juliol el Consell de la Informació es posa en contacte amb Anna Punsí, com a font de la notícia. Se li demana que, per facilitar la feina del ponent que farà l'informe sobre si hi ha hagut vulneració del Codi Deontològic, aclareixi si donarà els noms dels tècnics detinguts a l'operació.

Aquell mateix dia, Anna Punsí confirma que en cap moment donarà els noms dels tècnics, ni a la informació inicial ni posteriorment.

AL·LEGACIONS

L'11 de juliol del 2023, Albert Sáez, director d'El Periódico, fa arribar les seves al·legacions al Consell de la Informació on explica el següent:

- *En el cas que ens planteja no hem realitzat cap pràctica que no sigui habitual en el tractament de casos similars tant en el nostre com la resta de mitjans. La senyora A.no ha al·legat cap imprecisió en la nostra informació, sinó que ha fet una interpretació pròpia dels criteris 9 i 10 del codi deontològic que no coincideixen amb la que fem ni amb la que és habitual en les recomanacions d'aquest consell.*
- *És cert que l'atribució d'una determinada dada a una altra periodista resultava confusa cosa que ja hem aclarit amb ella mateixa i ja ens hem disculpat.*
- *Podem compartir les consideracions que fa la senyora A.sobre la praxi de la policia i els òrgans judicials però sobre aquest aspecte no tenim possibilitat d'actuar.*
- *Quant a la reputació, explicar que una persona ha estat detinguda en una operació policial no implica res més que això i evitar el nom en un càrrec unipersonal de públic coneixement no evita res.*

PONÈNCIA

D'acord amb la queixa presentada, la notícia publicada per El Periódico vulnera els criteris 9 i 10 del Codi deontològic. En aquest sentit es poden fer les consideracions següents:

El criteri 9 fa referència a la necessitat de respectar el dret a la privacitat i que les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat. El criteri 10, per la seva banda, se centra en la necessitat de salvaguardar la presumpció d'innocència, evitant els prejudicis dels periodistes, així com sotmetre els implicats a judicis paral·lels. Es considera que la informació publicada pel diari no vulneren cap d'aquests dos criteris, mentre no pretén danyar de manera injustificada la dignitat dels individus esmentats, sinó que informa d'una investigació anticorrupció, duta a terme pel jutjat 8 de Vilanova i la Geltrú. Si es presta atenció a la manera com el diari fa referència a les diferents accions, en tot moment s'inclouen les fórmules “presumptament irregular”, “presumptes delictes”, “suposadament corrupta” o “presumpta malversació”. La lectura de la peça no indueix a tenir la percepció que les accions dutes a terme són corruptes o que les persones detingudes són culpables, sinó que estan sent investigades per la justícia. En aquest sentit, la

peça inclou el comunicat emès pel mateix ajuntament, cosa que permet al lector conèixer la versió de la institució en què treballen les persones detingudes, entre elles, l'autora de la queixa.

Pel que fa al desacord mostrat per la demandant sobre la manera com la policia permet que les imatges que es mostren dels treballadors públics afectin l'honor, la integritat moral i la presumpció d'innocència, creiem que els periodistes i els responsables dels mitjans hem de fer una reflexió sobre on cal establir els límits entre el dret a la informació i el dret a la presumpció d'innocència dels detinguts, per evitar el que es coneix com a “pena de telenotícies”. En aquest sentit, la demandant aporta el comunicat fet públic pel l'Observatori dels Drets de les Persones de [l'ICAB, Col·legi de l'Advocacia de Barcelona \(ICAB\)](#) arran de les detencions de Sitges, on es diu que “les autoritats han de complir aquesta presumpció” (d'innocència) i que “la necessitat de transmetre la ‘pena de telenotícies’ respecte de qui ni tan sols ha pogut prestar declaració davant de la policia és totalment innecessària”. L'ICAB es refereix a les autoritats i entenem que, en aquest cas, ho fa a les autoritat policials per tal que actuïn amb la major discreció possible. Però també els periodistes hem de reflexionar sobre quina és la millor manera de complir amb el criteri 10 del Codi deontològic. El propi Col·legi de Periodistes és el primer interessat en promoure aquesta discussió i fa uns mesos va organitzar el primer debat sobre els límits de la llibertat de premsa i la presumpció d'innocència. I segons els ponents aquests límits cal traçar-los amb molta més cura. El [debat està disponible en aquest enllaç](#).

Un altre aspecte important en el que cal aturar-se és aquell que es refereix a l'atribució que els dos autors de la peça fan a Anna Punsí. Com s'esmentava anteriorment, a l'article es pot llegir la següent afirmació: “Entre els detinguts, a més de C., hi ha el regidor d'ERC, J.M., el secretari municipal, O.B., i els tècnics de Platges, M.A., i el cap de Serveis Urbans, J.S., tal com ha avançat la periodista Anna Punsí.” En aquest punt coincideix allò que s'explica a la queixa, allò que ha pogut comprovar el Consell de la Informació i allò que s'aclareix a les al·legacions d'Albert Sáez.

Tot i que Anna Punsí no ha facilitat els noms dels tècnics detinguts a l'operació, aquesta informació no ha estat rectificada i aclarida posteriorment pel diari a la seva audiència. La necessitat de citar les fonts i preservar el secret professional en el seu contingut està recollit al criteri 5, que indica el següent:

“Les fonts s’han de citar perquè la informació sigui creïble. No obstant això, els periodistes tenen l’obligació moral de protegir-les invocant el secret professional quan sigui necessari. La confidencialitat ha de servir per emparar

les persones en situació d'indefensió o de risc, però en cap cas l'anonimat pot ser utilitzat per atacar individus i organitzacions de manera injustificada. La bona pràctica periodística exigeix també tractar de forma adequada les informacions rebudes sota embargament, així com observar l'off the record quan hagi estat acordat.”

A les al·legacions d'Albert Sáez, aquest indica que “l'atribució d'una determinada informació a una altra periodista resultava confusa, cosa que ja hem aclarit amb ella mateixa i ja ens hem disculpat.” Si bé resulta adequat que El Periódico hagi aclarit aquest punt amb Punsí i s'hagi disculpat, això no sembla suficient si posteriorment no es modifica el text de l'article, ni s'informa els lectors de quina ha estat la font de la notícia.

Sáez ja indicava a les seves al·legacions que això resultava confús, però el diari no ha aclarit aquesta confusió amb la seva audiència seguint les indicacions del criteri 5, que confirma la necessitat que se citin les fonts utilitzades per tal de garantir la màxima transparència dels mitjans cap als seus lectors.

Per tot això el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD

D'acord amb el que s'ha exposat prèviament, no s'observa que El Periódico hagi vulnerat els criteris 9 i 10 del Codi. Això no obstant, sí que s'observa una vulneració del criteri 5 del codi deontològic, atès que no es fa esment a la font que ha facilitat la informació i no es corregeix l'atribució errònia que es va fer inicialment a una altra font.

Així mateix, el CIC creu que cal aprofundir en el debat sobre on cal situar els límits entre el dret a la informació i la presumpció d'innocència que el Codi Deontològic obliga a respectar.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 26 de setembre de 2023. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General